

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-utca 5. ■ Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona,
Előfizetési ár egy hóra 35000 K

Hindenburg győzött.

Világeseeményeknek kijáró feszült érdeklődéssel várta és nagy figyelemmel fogadta még Debrecen népe is a hírt tegnap, hogy Hindenburg vezértábornagyot a német birodalom elnökévé választották. A magyar Alföld metropolisát száz és száz mérföld választja el Németországtól, de ide is eljutott a nagy esemény vibrációja és bátran elmondhatjuk hogy egész Európában, de talán a tengerentúl is minden más eseményt legálább egy-két napra háttérbe szorított a jelentés, melyet telefonok, rádiók, kábelek továbbítottak pillanatok alatt: Hindenburg győzött.

A német választás eredményének nagy fontossága tehát jól felmérhető a külsőségek után is. Ugy hat ez az egész világ fölött, mint egy kiáltás, mely betölt minden országot, minden falut, minden zugot.

Visszhangja kelt a kiáltásnak és minden oldalról azt mérlegelik, milyen hatása lesz annak, hogy az elhunyt Ebert, az egykori nyergesmeister után most a tábornagy került a német birodalom élére, kinek nimbuzását az adja meg, hogy míg az ő vezénylete alatt volt a német haderő, ellenség nem tette be a lábát a német földre, bár csaknem az egész világ hadban állott vele szemben.

A kishitűség kész a válasszal: az elnökválasztás káros következményekkel jár Németországra nézve, mert az antant hatalmak Hindenburgot rossz szemmel nézik az elnöki székhelyben. Furcsa okoskodás és éppen ellene mond a fennen hirdetett demokráciának. Talán Franciaország válasszon elnököt Németországnak; hát nem a legsajátabb belügye egy népnek az, hogy kit tart méltónak és érdemesnek az államfői tisztségre.

De botor felfogás az is, mely háborút, vagy a Hohenzollernnek püszkerü visszahozatalát és az ezzel járó komplikációt festi a falra. Az ilyen hiedelemnek éppen Hindenburg kijelentései mondanak ellen. — A sokat próbált nyílt és egyenes katona alig ha fog szavából gunyt üzeni, aligha fog wabank játékot folytatni s nem fog kalandor politikát követni. Ezt megmutatta eddigi cselekedeteivel. A realitások embere ő, de nem a meghunyászkodó és félénken számítható, hanem a hidegen és okosan mérlegelő realitások embere.

Németország számára új korszak kezdődik és a megalázkodás helyébe méltóság és becsület fog lépni — írja egyik nagy vezető berlini újság. Az események bizonyítást adnak, hogy azok, akik Hindenburgra adták szavazatukat, háborút akarnának, hiszen hogy mást ne is vegyünk, de egy kicsit talán a szavazók millióinak lényére menne a játék. Nem! az egész világ békét akar, nyugalmat kíván. Am nem megalázó békét, nem a halál nyugalmat! Bizonyára így van ez a német nép is.

Még mikor nem tudtuk a választás eredményét, rámutattunk arra hogy Hindenburg neve ma symbolum és

ehhez a symbolumhoz folyamodott most a meggyötört, leigázott német nép. A hazafias érzést, a nemzeti ön-

tudatot perszonalifikálja Hindenburg és az ő megválasztása a német nemzet öntudatának visszatértét jelenti.

Hindenburg győzelmének hatása.

Angliában, Amerikában nyugodtan fogadták a hírt. — A francia miniszterelnök a németek elleni összefogásról beszél. — Május 10-én ünnepélyesen vonul be Hindenburg Berlinbe. — Katonai pompával fogadják.

„A német nemzeti gondolat győzelme.”

Berlin, április 28. Az elnökválasztás az egész birodalomban aránylag nyugodt volt. Csak néhány városból érkeznek komolyabb összetűzésekről jelentések. — A választásban való részvétel általánosságban nagyobb volt, mint márciusban és egyes kerületekben 85—90 százalékot tett ki. Az eddigi számítások szerint Berlinben a szavazásra jogosultak 85 százaléka, tehát 12 százalékkal többen adták le szavazatukat, mint márciusban. A korábbi választással szemben az asszonyok is nagyobb mértékben vettek részt a választásban.

A hivatalos eredményjelentés.

Berlin, április 27. A hivatalos választási eredmény a következő: összesen 30,345,540 szavazatot adtak be. Ebből kapott:

Hindenburg	14,639,399
Marx	13,752,640
Thaellmann (kom.)	1,951,591

szavazatot. Elforgácsolódott 21,910 szavazat.

E szerint Hindenburg 886,759 szavazattöbbséggel győzött Marx fölött.

A választási biztos a napokban fogja felülbírálni a beérkezett választási jelentéseket és újból meg fogja állapítani Hindenburg győzelmének végszámait. Ezeknek megállapítása után levelet intéz majd az új elnökhöz és megkérdezi vajjon az elnöki állást elfogadni?

Amely percben Hindenburg igenel válaszol, attól az időponttól kezdődőleg ő Németországnak hivatalosan is birodalmi elnöke.

Hindenburg május 10-én megy Berlinbe.

Hindenburg az eddigi számítások szerint előreláthatóan május 10-én fog Berlinbe ünnepélyesen bevonulni.

Két nappal Hindenburg bevonulása után a birodalmi gyűlés összeül és annak színe előtt az új elnök le fogja tenni az alkotmányra az esküt. Az eskü letétele után az új elnök első feladata az lesz, hogy állam tükört nevezzen ki. — állása megfelelő a mi kabinetirodai főnöki tiszttségünknek — és az államttkár személyének kiválasztásától függ vol-

aképen Hindenburg jövő politikájának iránya.

A Luther-kormány lemond.

Az elnök hivatalba lépése után a Luther kormány hivatalosan benyújtja lemondását, de általánosan az a vélemény, hogy Hindenburg meg fogja kérni a kormányt, hogy maradjon meg továbbra is hivatalában.

Németországot nem hangulatai h nem cselekedetei szerint ítéljük meg — írja az angol sajtó.

London, április 27. A Daily Chronicle vezércikkében azt írja, lehetetlen Hindenburg tábornagy német köztársasági elnökévé való megválasztásának komolyságát palástolni. Ha nem is lehet mondani, hogy ma-

Milyen esküt tesz le Hindenburg

Berlinből jelentik: Az új elnök minden valószínűség szerint május 8-án, vagy 10-én fogja el hivatalát. Addig a választási biztos megállapítja a szavazás eredményét és meg fogja kérni Hindenburgot, hogy vállalja-e a tisztséget? Hindenburg igenel válasza után következik az eskütétel az alkotmányra.

Az eskü szövege a következő:

— Esküszöm, hogy teljes erőmmel a nép javát szolgálom, annak javait gyarapítom, károktól megvédem, a törvényeket és alkotmányt meg tartom, kötelességem legteljesebben teljesítem és minden emberrel igazságos leszek.

Az eskü letételének szertartására vonatkozólag még nem döntöttek. A birodalmi elnökhelyettes hivatalba lépésekor az eskü letétele után a birodalmi gyűlés elnökének körszoritással fejezte ki az eskü fogalma jellegét.

Hogy Hindenburg ugyanilyen formák között teszi-e le az esküt, még nem bizonyos, az azonban valószínű, hogy a szertartás sokkal ünnepélyesebb lesz, mint az elnökhelyettesé volt.

A jobboldali sajtó azt kívánja, — hogy az új elnököt katonai pompával fogadják.

Hindenburg az esküt a birodalmi gyűlés előtt teszi le. Az épületől egy csapat katona fogja őt diszkisérrel körbe az elnöki palotába kísélni.

Ekkor nyílik alkalom, hogy a nép az új elnököt üdvözölje. — Az elnöki palota előtt a kormány tagjai s a külföldi diplomácia tagjai fogják üd-

ga Hindenburg osztja azokat a veszedelmes nézeteket, amelyeket nacionalista hívei valának, megválasztása azonban elégedetlenséget tanúsít azzal a kormánnyal szemben, amelynek a francia Ruhr-betöréssel volt dolga és amely tárgyalta a szövetségesekkel a Dawes-terv ügyében. A választás megmutatja a német jellem hangulatát, remélhetőleg muló hangulatot, amellyel szemben mi bizalmatlansággal viseltetünk. A mi feladatunk azonban az, hogy Németországot nem hangulatai hanem cselekedetei szerint ítéljük meg — mindaddig, amíg kötelezettségeit továbbra is illojalítás nélkül teljesíti tartózkodunk kell minden nem helyesen mérlegelt bírálattól és minden elhamarkodott lépéstől.

vözölni Hindenburgot.

A szocialisták az idei május 1-ének ünnepét jelentősebbé akarják tenni az eddigiekénél, hogy ezáltal beország a tegnapi nagy vereség után is erősen áll.

A kormány az új elnöknek átadja lemondását, de valószínű, hogy Hindenburg ezt nem fogadja el és a kormányt megerősíti.

A jobboldali sajtó híradásai szerint Hindenburg az elnöki hivatal tisztségviselői közt nem fog változást elrendelni. Meg fogja hagyni állásában Ebert volt kabinet igazgatóját. Mai ismert és jól informált körökben úgy tudják, hogy Hindenburgnak külön sajtó főnöke lesz.

Ezzel a híradással szemben a kormányhoz közel álló körökben kijelentették, hogy a politikát ezután a kormány fogja irányítani.

A baloldaliak elnökjelöltjük bukását méltóságteljesen viselik el, csak a veszélytől való félelmüket hangoztatják. — Egyetlen kicsinyítő jelző sem hangzik el Hindenburg ellen, a kinek személyét — mint az egész választási harcban — ma is tiszteletben tartják.

Azt mondják, hogy nem Hindenburg személye jelent veszedelmet, hanem azok fogják ezt előidézni, akik Hindenburg révén vagy mögötte akarnak hatalomhoz jutni, hogy a hatalomhoz jutva azzal visszaéljenek.

A jobboldalon természetesen általános és nagy az újjongás, de a győzelem hangja egyes radikális sajtóorganum diszörrens hangjától eltér.

kintve, mérsékeltén jut kifejezésre. Hindenburg elnökségében a német nemzeti gondolat győzelmét látják. Hindenburg Hannoverben marad és csak az eskü letételére jön Berlinbe. Minthogy a kormány május 1-én Münchenben lesz, a német múzeum megnyitására így valószínű, hogy az eskü letételére is csak 8-án kerül a sor.

Marx, minthogy most már a választási harc lezajlott, levélben fog szerencsét kívánni Hindenburgnak.

A francia miniszterelnök Németország ellen.

Páris, április 27. Painlevé miniszterelnök tegnap Verdun közelében, Troyonban, az ottani hadiemlék felavatásán beszédet tartott. Arról szólt, hogy Németország nincs lefegyverezve, Franciaország pedig mindig nagyon súlyos pénzügyi helyzetbe jutott aminek fő oka az, hogy 1921 május 6-án Londonban a szövetségesek konferenciája elfogadta az ismeretes fizetési tervet, most pedig Franciaország nem kap Németországtól mást, csak minduntalan újabb sértéseket és újabb követeléseket. Ilyen körülmények között Németországgal szemben Franciaországnak csak egyetlen egy fegyvere van: az erős összetartás minden francia hazafi között. Ha a franciák egészséges értelműek lesznek, akkor ellenségekkel és barátaikkal szemben erősen léphetnek föl. A mai helyzetben Franciaországnak ugyanazt a jelszót kell követni, mint a háború előtt, a testvéries összetartás jelszavát.

Hogy gondolkoznak Amerikában.

Washington, április 27. (Wolff.) Lansing kijelentette, hogy nagy bizalommal viseltetik a német népek egészséges értelmű iránt és nem hiszi, hogy a választás eredménye radikális mozgalmat jelent, noha bizonyos hogy a konzervatív felfogást juttatja kifejezésre.

Egy cseh lap véleménye.

Prága, április 27. A Vecser szerint Németország nyílt kártyával játszik és a császári Hindenburg megválasztásával megmutatta igazi arculatát. Hindenburg megválasztása félreismerhetetlen bizonyosága annak, hogy miért és mire igyekeznek Németország.

Amerikában nem hiszik el, hogy Németország újabb háborút készít elő.

Newyork, április 27. (Wolff.) Borach szenátor annak a nézetének adott kifejezést, hogy a Németországon kívüli világ álláspontja az, hogy a német népek jogában áll az az embert megválasztani, akit óhajtnak, feltéve, hogy a tények bizonyossága szerint további politikáját a győztes politikájához igazítja. Noha nekünk sokat beszélnek arról, hogy Németország újabb fegyverkezni fog és újabb háborút készít elő, ő ezt nem hiszi el.

Vér a választáson.

Durlach, április 27. A birodalmi blokk és a birodalmi zárlatosság emberei tegnap Durlach város bejárájánál összeütköztek egymással. A 17 éves Gréber Frigyes ködösséggel megölték. — Három ember súlyosan, 6-8 ember könnyebben megsebesült.

Mit ír a prágai sajtó.

Prága, április 27. Hindenburg megválasztását az esti lapok a németországi kommunisták érdemének tudják be. A szociáldemokrata Pravo Lidu A véres Hindenburg Németország elnöke címmel azt írja, hogy a német imperializmus és militarizmus tetszhaláláról szóló beszédek emlékeztetnek arra, hogy a világháborúnak bebizonyítottan Németország volt az okozója.

A kommunista Rude Pravo a német szociáldemokratákat azzal vádolja, hogy az összeomlás óta nem voltak képesek megváltoztatni a német nép monarchista felfogását és türték, hogy a létkör kedvező maradjon a Hohenzollernek számára.

A Cseszko Szlovo Hindenburgnak a megválasztásában nemzeti ünnetet lát, amellyel a németek meg akarták mutatni a világnak, az antant tiltakozása ellenére is, hogy azt a férfit emelik maguk fölé államfőnek, akit a bosszu gondolatának legtipikusabb megtestesítőjeként látnak.

Hindenburg kiemelkedő személye.

Berlin, április 27. Hindenburgnak az elnökválasztáson aratott győzelme nagy csalódást keltett a szociálista és demokráta körökben, ahol az utolsó pillanatig biztosra vették Marx győzelmét. A nacionalista kö-

rökben Hindenburg győzelméről szóló hír nem okozott olyan feltűnést. Kétségtelen, hogy a választási harc a legérdekesebb és leghevesebb volt mindama választások között, a melyeket a német szavazók a köztársaság megalakítása óta megvittak. A berlini sajtó Hindenburg győzelmét kommentálva, egyhangulag azt írja, hogy a tábornagy kiemelkedő személyisége magáévá tette a maga részére a német köztársaság többségét. A nacionalista lapok Hindenburg győzelmét mértőföldmutatónak mondják a német történelemben — amely fordulópontra Németország regenerálódásában.

Schioppa nunciust Hágába helyezték át

Félhivatalosan jeentik: Schioppa Lőrinc, budapesti pápai apostoli nunciust nunciusi minőségben Hágába helyezték át. Helyébe Monsignore Cesare Orsenigo hágai nunciust szemelték ki, akinek a kormányzó a Szent szék részéről kért agreement-t már megadta.

Schioppa nunciust áthelyezésének fő oka az, hogy a pápai diplomácia, különösen a fiatalabb képviselőket,

gyakran áthelyezi. Más ok szerint az áthelyezést az idézte elő, hogy Schioppa nunciust a katolikus nagygyűlésen irredenta szellemben mondott beszédét s e miatt egyik szomszéd állam kormányza felszólalt a Szent szék előtt. Ily esetekben a pápai diplomácia nem szokott azonnal intézkedni. Lehet, hogy a félévvel ezelőtt elmondott beszéd miatt helyezik át a nunciust.

Dr. Gyárfás Elemér az önlásit terror miatt megbukott a csiki szenátorválasztáson.

Kolozsvári tudósítók jelentik: — Szombaton folyt le a csikmegyei szenátorválasztás, amely hetek óta izgalomban tartotta Erdély politikai világát.

A választáson a kormány hivatalos jelöltje, Forea volt prefektus állott szemben Gyárfás Elemérrel, a Magyar Párt jelöltjével, kit az Avarescu pártja is támogatott. Vasárnap délelőtt ért véget a szavazatok összeszámlálása.

Az önlásit terror, amit a hivatalos jelölt mellett a hadságek kifejtettek, meghozta az eredményt: a választási elnök Forea megválasztását hirdette ki. Gyárfás Elemér nagy szűkösséggel maradt mögötte ellentétben. A magyar jelölt kudarcra nagy elkeseredést keltett a csiki szavazók közt, akik bizt sra vették, hogy ezúttal az ő emberük kerül a bukaresti szenátusba.

Budapesten egy rulett-klubot leplezett le a rendőrség.

Budapest, április 27. Néhány héttel ezelőtt a Váci utca 68. szám alatt Vay László báró palotájának egyik magánlakásában rulett klub alakult. A klub tagjai mint magántársaság jöttek össze, új tag csak az ismerősök útján juthatott be. A klubban előkelő társaság gyűlt össze.

A rendőrség tudomást szerzett a titkos társaságról és a detektív főnök utasította a kártyaklubokat és játékosokat ellenőrző detektívcsoporthoz, hogy járjána el a rulett klub ellen.

Tegnap este 2 detektív bevezetettte magát a klubba s a csoportvezető intéseire, mikor javában folyt a játék, a törvény nevében közbeléptek.

Lefoglalták az asztal közepén fekvő 27 millió szettet, a Párisból hozott rulett-gépet, valamint a játék céljára szolgáló felszerelési tárgyakat is.

A játékban résztvevő hölgyeket és urakat igazoltatták és tiltott szerencsejáték üzése címén megindítják ellenük az eljárást.

Ha a város a teljes bért megkapná a kaszárnyákért, pótdóra alig lenne szükség.

A költségvetést letárgyalta a jog és pénzügyi bizottság

A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután ülést tartott, a melynek tárgysorozatán a költségvetés állt első helyen.

A bizottság általánosságban, hozzászólás nélkül fogadta a költségvetést, majd megkezdte a részleteiben való tárgyalást. Az egyes pontokhoz többen hozzászóltak de jelentősebb változást nem eszközöltek.

Bővebben időzött a bizottság a honvédelmi kincstár bérletében levő városi épületek ügyénél. Zöld József tanácsnok ugyanis a gazdasági bizottság véleményeképpen rámutatott arra a körülményre, hogy az összes katonai bérletért a város 1813 aranykorona bért kap, holott a város által ezen épületek után fizetendő tűzbiztosítási díj több mint 1900 aranykorona. Békében 217.000 korona bért kapott a város a kincstártól, most a költségvetési deficit 300.000 aranykorona mit pótdóból fizetnek. Ha azonban a katonai kincstár teljesítő kötelezettségét, akkor majdnem teljes egészében feleslegessé válna a

pótdó kivétele.

A bizottság a fejtegetéseket meghallgatta, de egyebet nem is tehetett.

Dr. Markovits Elemér a jéggyár költségvetésénél az üzem kibővítésének elodázhatatlan szükségességére mutatott rá.

A közigazgatás címénél Zöld József tolmácsolta a gazdasági bizottság nézetét, hogy az adókezelést tulságos dráczának találják.

Dr. Vásáry István szerint azért van ez így, mert az adóalanyok száma igen megszorodott.

A múzeum ásatási segélyét a felügyelő bizottság javaslatára felemelték 480 aranykoronáról 600 ra.

Végül a pótdó kérdésénél az előadó bejelentette hogy a deficit fedezésére elég lett volna 47 százalék. Közben azonban a város Kardoss Géza szinigazgatónak az 1925-26-ik sziniévadra megszavazta a békebeli 20.000 aranykorona szubvenciót, valamint a fűtési és világítási kedvezményt. Ezek után a város fenntartja

első tervezetét, mely szintén 50 százalékos pótdóról szólt.

Jól sikerült a budapesti nemzetközi vásár.

Budapest, ápr. 27. Ma este záródak le utoljára a budapesti nemzetközi vásár kapai a nagyközönség részére. Ennek a vásárnak komoly üzleti következményei voltak. A nehézipart kezdve az összes részt vett s akkár jelentős megbízásokat nyertek. Különösen nagy részt vettek ki e téren a román, jugoszláv és a török kereskedők, de számos üzletet sikerült a nyugati államokkal is kötni Svájc, Németország és Csehszlovákiával is.

Május 12-én kezdik tárgyalni Léderer Gusztáv ügyét a katonai törvényszéken.

Budapest április 27. A katonai ügyészség Léderer Gusztáv ügyében elkészült munkájával és az összes iratokat áttette a katonai törvényszékre. A katonai törvényszéken Apáthy Jenő alezredes hadbírónak osztották ki az ügyet, aki most tanulmányozza az iratokat és munkájával már annyira előrehaladt, hogy értesülésünk szerint május 12-re már ki is tűzte Léderer Gusztáv rablógyleti ügyének főtárgyalását. A Léderer ügy nagy érdeklődéssel várt főtárgyalása valószínűleg négy napot fog igénybevenni és május 16-án fog véget érni.

Vasárnap megalakítják Debreczenben a Hajdumegyeri Dalos Kerületet

Az utóbbi időben különösen fellendülőben van Debreczenben a dalárda-élet. Valamikor már szép, virágzó működést fejtettek ki különböző is győzelmeket vívó dalegyleteink, de a háború e téren is romboló hatást gyakorolt. Most újra magára talált a dalegyleti élet s számos jel azt mutatja, hogy jelszervezők kezében szép korszakot nyitnak most meg dalegyleteink.

Ennek a fejlődésnek nevezetes állomása érkezik el vasárnap. A Budai Dalárddal együtt ugyanis Debreczenbe érkezik dr. Baránszky Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, az Országos Dalos Szövetség elnöke. Utazásának az a célja, hogy egy vasárnap tartandó naggyűlés keretében, melyen az összes Hajdumegyeri dalárda képviselteti magát, megalakítsa a Hajdumegyeri dalos kerületet.

Hortny kormányzó és a román hadvezér a Cinnov-kormányt.

Szofia, április 27. Kiss szófiai magyar ügyvivő felkereste a miniszterelnököt, aki előtt a magyar kormányzó és a magyar kormány nevében örömet nyilvánította a fölött, hogy ő és társai megmenekültek a merénylet alkalmával, egyben részvétét fejezte ki a merénylet áldozatai iránt.

TAVASZI KALAP
MEGER KEZTEK
 HARMADIK FÉLÉVADRA
 PIAC 10

Színház

Tapolcai Dezső meghalt.

Debreceni emlékek. — A Csokonai színház színpadán lett „színesz.”

Vasárnap hajnalban, Budapesten Royal szállóbeli lakásán, hirtelen meghalt Tapolczay Dezső. Nem volt beteg egy perig sem; szombaton éjjel rendes társaságával megvacsorázott éjjel után fél 3-kor hazament s reggel 10 órakor holtan találták szobájában.

Okos, művelt, intelligens, vasakaratu, páratlanul dolgozó és becsületos művészember volt Tapolczay. Pályáját úgy kezdte, hogy megszökött a szülői háztól, mert övéi nem akartak beleegyezni abba, hogy színész legyen. Két éve működött már, amikor végre Debrecenbe került. Ott kereste fel nagybátyja azzal, hogy ha jó színész lesz belőle: szülei kibékülnek vele; ha rossz színész lesz, ott kell hagynia a színpadot. A fiatal Tapolczay azzal felelt, hogy este játszik, a bácsi nézze meg és mondjon ítéletet róla.

Este a „Lengyel zsidó” került színre Ujházy Edével, a mesterrel. Tapolczay a szerelmezt játszotta és a harmadik felvonás nagy jelenete közben stentori hang kiáltott felé a nézőtérről:

— Most fekdj bele, Tapolczay!

A nagybácsi volt. Másnap megtörtént a nagy kibékülés és azóta Tapolczay Dezső pályája mindig fölfelé ivel.

Mint színész, a Vígsház színpadán aratott igaz sikereket; mint direktor: a Városi Színház és a Fővárosi Operettszínház föllendülésének volt egyik faktora: — mint ember: igazságos, talpig férfi volt, akit szerettek és tiszteltek.

Kedden temetik diszshelyre.

Csárdás királynő

Kosáry Emmy és Király Ernő vendégszereplésével.

Vasárnap este a Csokonai-színházban zsufolt nézőtér előtt került színre a „Csárdáskirálynő”. A régi ismert szép operett-melódia új színt és ragyogást kaptak Kosáry Emmy ének-művészetében. Alakítása stílusos, finom volt. Partnere Király Ernő eleganciájával hódított és utóérhetetlen össziátékuk most is elérte a lelkes hatást. Kosáryt a vasfüggöny elé is tapsolták a második felvonás végén.

A debreceni szereplők méltóan illeszkedtek be a keretbe. — Károlyi azonban talán túl hangos volt.

A vendégművészek Debrecenből Nyíregyházára utaztak, ahol szintén két napon át vendégszerepelnek.

Színházi iroda jelentése

Premiereje van ma este az „Ezüst-lakodalmom” Paul Géraldy, poétikus legújabb színművének, mely a budapesti Vígsház ezidei slágere. A kiváló szerzőt a közönség „Szerelem...” vígjátékából ismeri, melyet a Renaissance színház együttese adott elő szenzációs sikerrel.

„A garás a”, Kulinyi Erő és Vincze Zeigmond a diadalmas Hamburgi menyasszony szerzőinek legújabb operettjeit mutatja be a színház e héten. Az operette ensemble óriási ambícióval készül a gyönyörű operettre, melynek tárgya Kisfaludy és Szegedy Róza szerelme.

A mozgószínházak műsora

APLLO: A legszebb Metoo-film, a „Vészhajó”. Az emberek és elemek harca. Kieőő Cinege a péksegéd.

VIGSZINHAZ: Herczegh Ferenc

regénye, Magdalina két élete. A címszerepben Henry Portennel. Kieőő Píloti a könyvüagnők.

Jönnök: Krunk leányai, Asszonyok, ha szeretnek.

Uj rendszer a tisztviselők illetményeinek folyósítására.

Az állam nagy megtakarítást ér el. Az érdekeltek gyorsabban megkapják illetményeiket.

Budapest, április 27. A hivatalos lap szerdai száma közli a kir. miniszteriumnak kormányrendeletét, amely szerint a jövőben minden tényleges szolgálatot teljesítő állami alkalmazott minden nemű illetményei és minden az állam terhére nyugellátást élvező nyugdíjas járandóságát a központi illetményhivatalban fogják megállapítani és utalványoz-

ni, ami a mai rendszerrel szemben ugy magára az államkincstárra, — mint az érdekeltekre is igen nagy előnyöket jelent. Az állam ez új kezelési rendszerrel szinte nem is sejtett mértékű megtakarítást ér el, — maguk az érdekeltek pedig illetményeiket, illetve nyugellátásukat sokkal gyorsabban és kényelmesebben fogják kézhez kapni.

Megjelent az új lakásrendelet.

A szorzószám 17 ezer marad. — Három részletben fizethető a bér. — Mikor mondható fel kisiparos műhelye, kiskereskedő üzlete, iroda stb.

Budapest, ápr. 27. A kormányrendeletet adott ki, amellyel módosítja a lakásügy ideiglenes rendezéséről az 1924. áprilisiában kiadott rendeletet. A módosítás értelmében a bérlők az 1925. májusi bérnegyedre esedékes bért más megállapodás hiányában vagy május 5-ig bezáróan egy összegben, vagy pedig három egyenlő havi részletben fizethetik. Az esedékes bér kiszámításánál a pénzügyminiszter további rendelkezéséig az érvényben levő 17 ezres szorzószámot kell alkalmazni. Részletfizetés esetében az egyes havi részeket az illető hónap 5-ik napjáig bezáróan fizetendők meg. A részletfizetés kedvezménye a közüzemi költségekre nem terjed. A kincstári házhasszonrészesedés fizetésére vonatkozóan a pénzügyminiszter 2 nappal előbbi körrendeletében foglaltak az irányadók. Kisipa-

rosoknak és kiskereskedőknek üzleti célra használt helyiségei, amelyek a lakással együtt tárgyai a bérletnek, a magánjog szabályai szerint 1926 november 1-től kezdve lehet felmondani akkor is, ha az üzlet fontosabb alkateszo a bérletnek s ezért a bér szempontjából üzletnek tekintették.

Azokat a helyiségeket, amelyeket nem ipari vagy kereskedelmi foglalkozást üző egyén vagy testület pld. ügyvéd, orvos, művész, magániskola tulajdonos, társadalmi egyesület, társaskör stb. nem lakással, hanem foglalkozásának vagy működésének céljára használt, a rendelet szerint különösen a bér meghatározását és a felmondást illetőleg nem üzleti célra használt helyiségeknek kell tekinteni. — Ehez képest ezekre ugyanazokat a szabályokat kell alkalmazni mint a lakásokra.

A kultuszminiszter leánygimnáziumok és leányliceumok létesítését jelenti be.

A Mamsz nőnevelési kongresszusa.

Budapest, április 27. A MANSZ nőnevelési országos kongresszusa ma délelőtt 10 órakor kezdődött az új város háza közgyűlési termében. A termet zsufoltáig megtöltötte a közönség, amelynek sorában ott volt nagybányai Horihy Miklósné a kormányzó felesége leányával.

Tormay Cecil megnyitó beszédében üdvözölte a kongresszust. Uána Sebesyenné Stettina Ilona nőipari iskolaigazgatónő a magyar nőnevelés céljával foglalkozóit a beérkezett vélemények alapján. A célt röviden a következőkben foglalta össze:

— Vallásos és művelt munkás és erős magyar nőket neveljünk.

Pogány Iduna főiskolai tanárnő a nő testnevelési ügyvel foglalkozott. A leányserkészet támogatását és a női testnevelési tanács felállítását kérte.

Ezután gróf Kláubsberg Kunó vallás és közoktatásiügyi miniszter emelkedett szóla ra Kifejtette, hogy a nőnevelésre irányuló reformtervei közül a legelőrehaladottabb stádiumban van a középfokú nőnevelés ügye. Lesz egy külön leánygimnázium és egy külön leányliceum. Ez utóbbi új iskolatípus, amelyet te-

remteni kíván.

Mindkettő valóságos középiskola lesz oly értelemben, hogy érettségire és főiskolai tanulmányokra jogosít. Emellett azonban az kéz van egy új iskolatípusra, a latinmentes leányközépiskolára, amelynek célja, hogy német és francia vagy német és angol nyelvet és irodalmat is tanítson. A felsőleányiskolai típust szeretné megmeneni.

Kubányiné Veszprény Ilona javasolja, hogy ne csak a tanulók, de a tanítás ideje alatt a tanároknak, vagy tanítónőknek is ktelező legyen az egyforma ruha viselése.

Uray Sándor azt javasolta, hogy az internátusok ne az állam, hanem a felekezések kezében legyenek.

Ezután dr. Lajos Mária a nő esztetikai neveléséről tartott előadást.

Szolnok polgármestere meghalt.

Szolnok ápr. 27. Zrumezky Viktor Szolnok város polgármestere néhány napi súlyos szenvedés után meghalt.

Mein-kave

A Kath. Leányklub kultur-délutánja.

A Kath. Leányklub vasárnap a főgimnázium dísztermében kultur-délután rendezett mely a teljes siker jegyében zajlott le. Papler Irma, a klub elnöke hatáson megnyitót mondott, Keresztes Miklósné, Németh Klementin énekszámokat adott elő kiforrott teljes művészettel, Kovács Sándor lelkész frappáns beszédet tartott a feminizmusról. S kereszen szerepeltek még a műsoron Páricsy Pál, Somogyi Etelka, Kovássy I én és Kovács B s ke

A Budai Dalárda

május 3-iki hangversenye.

Nagy élvezetben lesz része május 3-án, vasárnap Debrecen város közönségének. A világhírű Budai Dalárda ugyanis e napon, délután 6 órakor fogja megtartani az Arany Bika szálloda dísztermében nagy hangversenyét.

A hangversenyt a férfikaróralom legszebb termékeit fogja a nagyhírű Budai Dalárda mint a kórusa bemutatni. Krausz Ilonka zongoraművész nő pedig, aki a Budai Dalárdával együtt fog érkezni, néhány briliáns művészi számmal gazdagítja a gyönyörű műsort.

A hangverseny teljes műsorát néhány napon belül már közölni fogjuk.

A Budai Dalárdával együtt dr. Baránszky Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, a Magyar Dalosszövetség ügyvezető-elnöke is városunkban érkezik, akit a vasuti állomáson a helybeli dalos-egyesületek fognak tüneményesen fogadni.

A Budai Dalárda vasárnapi nagyhangversenyére jegyek a Molnár F. utóda Balogh és Riskó cégnél már megválthatók.

I. rendű ülőhely 50,000 K, II. rendű ülőhely 40,000 K, III. rendű ülőhely 30,000 K, erkélyülés 25,000 K, páholy 4 személyre 220,000 K, 6 személyes páholy 250,000 korona.

Petrovics Szvetiszlávot letartóztatták a szerbek.

Szabadkáról jelentik: A szerb rendőrség Caribrodában letartóztatta Petrovics Szvetiszlávot, aki jugoszláv állampolgár, valószínűleg azért, mert eddig még nem tett eleget katonai kötelezettségének. Petrovicsnak az apja Ujvideken szabómester.

A Hungária kávéházban

ma és mindennap este

Kiss Béla és fiai zenekara hangversenyez

Elsőrendű vacsorák. — Kitűnő itatok. — Pontos kiszolgálás

Debreczen városát a törökök alakították.

Az Árpád-kori törökség telepítette Debreczert, nevét pedig török ura nevével vette. Német Gyula felolvasása az Eötvös kollégisták ünnepélyén. Kodály Zoltán legújabb kutatásai a régi magyar népzeneéről.

A budapesti Eötvös kollégium volt növendékeiből alakult Szövetség magas irodalmi színvonalon álló felolvasó ülést tartott vasárnap délelőtt Debreczenben. A Szövetség ezzel az üléssel nyitotta meg vidéki kirándulásainak sorozatát, melyeknek az a céljuk, hogy nyilvánosságba juttassák az Eötvös kollégiumból kikerülő fiatal tudósok műveit. A debreceni felolvasó ülés érdekességét különösen növelte az, hogy Német Gyula egyetemi tanár, egy bennünket körül érdeklő kérdéssel, „Debreczen keletkezéséről”. Kodály Zoltán a világhírű zeneköltő és régi magyar népzene kutatója újabb kutatásainak eredményéről tartott előadást.

A felolvasó ülést a Debreczenben élő Eötvös-kollégisták, élükön dr. Csűrös Ferenc kultúrtaácsnokkal, készítették elő és ők fogadták a szombat esti gyors vonattal érkező vendégeket, akik között Német Gyula és Kodály Zoltán előadókön kívül ott voltak még Bartonick Géza, a kollégium jelenlegi igazgatója, dr. Gomlóczy Zoltán, a Szövetség elnöke, egyetemi tanár, dr. Szabó Miklós és dr. Hoffmann Frigyes tanárok és Zolnai Béla fővárosi hírlapíró.

A tudós vendégek vasárnap délelőtt megtekintették a nagyerdői klinikai telepet, 11 órakor pedig megjelentek a felolvasó ülésen.

Dr. Csűrös Ferenc kultúrtaácsnok mondott tartalmas megnyitó beszédet, kiemelve a kollégium alapítójának, báró Eötvös Lórándnak érdemeit és fejtegetve a kollégium nagyjelentőségét, mely a franciák „École normale”-ával egyenértékűnek lenni hivatott. Az Eötvös kollégium falai közül tudós, képzett emberek kerülnek ki, akik a magyar tudományos életben már is jelentős szerepet töltenek be.

Ezután Német Gyula egyetemi tanár — a jeles tudós — tartotta meg felolvasását „Debreczen keletkezéséről”. Utalt az eddigi felfogásra, a mely Debreczen nevében szláv maradványt keresett, amely magyarizációt azonban Német szerint el kell ejteni. Ő abból indul ki, hogy az 1235. évi veradi regestrum „Debreszun”-nak írja a várost, amely szó pedig a „Debre” — élni, mozogni — török szóra vezethető vissza.

Fejtegetései során kimutatta hogy mint a legtöbb helynév, Debreczen is először török személynév volt, amely az igéből keletkezett. Erre ugyanis a törököknél és a velük rokon kazár, uz, besenyő, kun népeknél rengeteg példa található. A személynévek elnevezésénél a legkülönbözőbb indítékok szerepelhetnek. A kara-kirgizek például azt a szót adják a gyermek nevének, amit legelőször kiejt. Babonás körülmények is közrejátszanak a névadásban. El babonáskodás célja az, hogy távolartsék a gyermektől a rossz szellemet vagy pedig hogy elrejtse előle a gyermeket. Így keletkeznek „Nem él”, „Eljen meg” stb. nevek. — A „Debreszin” török név, átvittve azt jelenti: „Maradjon meg, éljen meg”. Ezt a nevet viselte Debreczen első török (kun, besenyő) ura, telepítője. Debreczen környékének ősi telepítés történetét még nem ismerjük, de az ezen a helyen csoportosan előforduló török eredetű helynevek azt bizonyítják, hogy itt nagy török telepítés történt. Böszörmény is például a mohamedán „Buszurman”, Balmaz pedig a „Polmaz” szóból ered.

Ezek alapján Német Gyula azt a következtetést vonja le, hogy Debreczen az Árpád-kori törökség alapította, nevét pedig török ura nevével kölcsönözte.

A közönség melegen ünnepelte az előadót, aki a Debreczen keletkezésére vonatkozó teóriákat egy új, szen-

záció erejével ható elmélettel gazdagította.

Ezután Kodály Zoltán mutatta be a népzene területén legújabbán végzett kutatásait.

Azzal kezdte, hogy a magyar népzene tudományos felkutatása még messze van a teljességtől. Ennek az az oka, hogy a képzett magyar zenészek inkább művészek akartak lenni, mint kutató művészek. A régi magyar tánczenére nagyon kevés adat áll rendelkezésünkre. A 16. századból mindössze 3 darab tánczene maradt reánk, a 17.-ből már kb. 20, de ettől kezdve 120 évig, — tehát 1790-ig egy sem. 1790-től egy újabb magyar tánczene bontakozik ki, melynek alkotó részei azonban németes dallamból, orosz frazeológiából, bécsi tánczenemotívumokból tevődnek össze s csak nagyon vékony erecske bennük a magyar népzene. A kutatás ezekre az erecskékre irányul.

A XVIII. század zenéje hangszeres és a hegedű jegyében született.

Ezután Kodály bemutatta legújabb leleteit. Így a Görög Demeter által a főhercegi udvar részére küldött táncadarabját, a karcagi levéltárban talált kottakönyvet, melyben 10 tánczene van s melyet valószínűleg Csató Gergely készített 1813—15-ben.

A népszerzőktől fennmaradtak közül legérdekesebbek Bihar szerzeményei és átírásai, ezek között a „Debreceni Emlék”.

Kodály azzal fejezte be előadását, hogy míg külföldön egyre növekedik a régi magyar népzene iránt az érdeklődés, addig Magyarországon ez még csekély. A falusi magyarság nagy elhagyatottságában nem jut magasabb zenéhez, míg a városi lakosság zeneértéséről legjobban az beszél, hogy legtöbbször idegen valszereket és polonaise-eket kedvel. — A városi lakosságnak egy olyan művelt réteget kellene magából kifejleszteni, — fejezte be Kodály — amely magára tudná olvasztani a hagyományokban gazdag falusi magyarságot.

Az előadás folyamán magyarított új leleteket hegedűn Piribauer Ferenc és Jakucs Sándor, gordonkán dr. Szenes Zsigmond, zongorán pedig maga Kodály mutatták be. A debreceni közönség most sem tagadta meg magát, az előadás alatt örökös volt a kaszinózás és széktagolás, ami miatt a különben is halkszavú előadó értékes magyarizatai szinte élvezhetetlenekké váltak.

Az előadást a Dóczy-intézetben társas ebéd követte, amelyen részt vettek a vendégeken kívül dr. Papp Károly rektor, Karay Sándor és még mások.

A vendégek a délutáni gyorsvonattal utaztak el.

MÁTHÉI JÁNOS

vízvezeték, csatornázás és fürdőbe endezési vállala.

Csapó ucca 24. -- Telefon 321.

Világszenzáció újra a

Havas harisnya áruházban

Bádogos ucca 1. szám (Tiszapalota)

1 pár I. selyem . . . . . 39.000 K
1 pár I. mű selyemharisnya hiba nélkül . . . . . 42.000 K
1 pár I. Tranella selyemharisnya (kicsi szövésűhálóval) . . . . . 55.000 K
1 pár tiszta cérna keztyű női gombos . . . . . 30.000 K

A harisnyák minden színben kaphatók.

Kérelmek a t. v. közönség, hogy szíveskedjenek előbb szerezzék be

A Kistemplomban aligha lehet több istentiszteletet tartani.

At kell építeni egy súlyedő oszlop miatt. — A jog és pénzügyi bizottság ülésén is szóba került az ügy.

A Kistemplomot még a tél folyamán néhány napra bezaratta az egyházi vezetőség, miután az egyik oszlopon repedést észleltek. Akkor azt betapasztatták, de újabb repedés állott be, úgy hogy nyilvánvalóvá vált, hogy az oszlop súlyed. Erre az egyház elsőrangú szakértőkkel megvizsgáltatta az oszlopot s a vizsgálat eredményeképpen a templomot bezárták.

A szakértők részletes véleménye még nem készült el, de máris sejthető, hogy komoly veszélyről van szó.

Nagy József egyházi bizottság tegnapi ülésén a költségvetés tárgyalásánál kérte, hogy az egyházak segélyt, melyet ez évben a békebelinek 50 százaléka valorizálta a város, a jövő évtől kezdve már teljes 100 százaléka adja meg vagy legalább is 75 százaléka. Indokolásul feleltette az egyház váratlan szükségét.

Mindenekelőtt a Kistemplom oszlop-súlyedésére hivatkozott és kijelentette, hogy addig valószínűleg nem lehet több istentiszteletet tartani a templomban, míg teljesen át nem építik, ami rengeteg költséget emészt fel.

Kötelező ígéretet a segélyvalorizációról a város nem tehetett, de kilátásba helyezte.

Ezek szerint tehát a Kistemplom aligha kerülheti el az újjáépítést.

Az idő vasfoga tehát kikezdte a város egyik legrégebbi épületét. A Kistemplom ugyanis a XVIII. század első felében épült fel, bár mai román stílusát a múlt századbéli renoválások nyerte. Építéskor még a templom egy színvonalban volt a föld felületével, de a Piac-utca feltöltések mélyebbre maradt, úgy hogy pince-szerű lépcsőkön lehet bejutni a templomba.

Szem nem maradt szárazon a kolozsvári dalos testvérek fogadtatásán.

Akik onnan jöttek, hol felgyülnék a könnyek. A kolozsvári Polgári Dalkör hangversenye Debreczenben.

A elszakított Erdély egyik daleylete látogatott el vasárnap hozzánk. Az erdélyi dalostestvérek ünnepése megindító jelenetek közt folyt le és sokan elénk fog élni az emberek emlékeztében.

A kolozsvári Polgári Dalkör a budapesti nemzetközi árumintavásárra jött át Magyarországra s visszatérően Debreczenben megállt egy napra, hogy hangversenyt adjon. A dalkör tagjai vasárnap délután érkeztek a 2 óra 20 perces vonattal. — Az állomás peronján állottak fel a helybeli idalárdák képviselői és az érkező kolozsváriak és a cserkészek sorfala között az állomás előtti tere vezettek. A dalosokat nagy tömeg vette körül és hangosan éljenezték őket. Mikor a kolozsváriak az állomás épületéből kiléptek, a Városi Dalegyet belekezdett jellegje éneklésébe.

Ezután dr. Vásáry István polgármesterhelyettes főjegyző a város közönsége nevében szép beszéddel üdvözölte a vendégeket. Kijelentette, hogy a trianoni határok nem választhatnak el minket végrelegesen s e mostani találkozásunk is egyútté tartozandóságunknak dokumentálása.

Dr. Balla Bertalan az országos dalosközség és a helybeli daleyletek nevében üdvözölte a kolozsvári dalosokat, kik onnan jöttek át hozzánk, hol

— „Felgyülnék a könnyek”, ahol minden magyar szív a feltámadást várja, ide jöttek ahol a magyarság szíve dobog, ahol mi magyar testvérek annyiszor elsiratjuk és vissza imádkozzuk a távoli kéklő hegyeket. A szívek e mai találkozója — mondotta dr. Balla — áthat a trianoni határokon túl, a magyarok istene pedig megfogja áldani e találkozókat. Bodor Gyula erdőfőtanácsos a me-

nekültek nevében mondott megható üdvözlést, majd Kovács Kálmán igaztanító, a városi daleylet működő tagja, alkalmi költeményét adta elő mély hatással.

A kolozsvári daleylet jellegjél énekelte el, majd a Városi Dalegyet adott elő egy üdvözlő dalt. Végül felcsendült a Himnusz imádságos hangja, a zászlók pedig meghajoltak.

Az egész fogadtatás alatt az örömteljes és mégis szomorú találkozás s a jelenlevőkön mély meghatottság vett erőt. Nem volt ember, akinek szemében ott ne csillogott volna a könnyű; sokan hangosan zokogtak. Erdély dalos csapatát Debreczen sírva ölelte keblére.

A kolozsvári vendégek délután a várost tekintették meg, este 8 órakor pedig magas művészi színvonalú hangversenyt adtak a Bika dísztermében. Az előadás előtt Molnár Ferenc ref. lelkész magas szárnyalású beszédben üdvözölte a dalosokat, — buzdította őket a magyar dal továbbá ápolására, mint amely örök kapcsol fog lenni közöttünk.

Ezután a dalárda a legszebb kar dalokat adta elő, precíz összetanultsággal, nagy hatást kelte. Különösen nagy sikert ért el a Petőfi „Mi volt nekem a szerelmem?” és Mendelssohn „Óda a művészethez” című győnyörü művek tökéletes interpretálása által. A dalárda számai között Rezik Károly karnagy, a híres gordonkaművész — gordonkaszámokat adott elő. Rezik kiforrott művészi technikájának kibontakozását bosszantóan akadályozta a tökéletlen, kölcsönkért hangszer. A zongora, amely mellett Karácsony, a m. kir. Operaház igazgatója ült, egyenesen sértő hangokat bocsátott ki. Reziknek és kísérőjének a hangszerekkel folytatott önfeláldozó, hősiességű küzdelmet meleg ünnepeléssel honorálta a publikum.

A dalárda minden egyes száma után elemi erővel zúgott fel a tapsorkán s a hallgatóság nem engedte, hogy ráadás nélkül távozzanak a testvér-dalosok a debreceni dobogóról.

A hangverseny minden szép sikerére dacára is bizonyára nemcsak bennünket, hanem a kolozsváriakat is mélységes szomorúsággal töltötték el a nézőtérén kizárólag üres sorok, melyek Debreczen lakosságára nem a legszebb fényt vetik.

A hangverseny után az Angol királyi teremben társas vacsora

volt, melyben a helybeli dalárdák vezetői és tagjai családtagjaikkal együtt résztvettek. Az első felköszöntőt Forgács Kálmán, az Iparos Dalegylet titkára mondotta, majd dr. Balla Bertalan beszélt határozatosan.

„Mikor a határon átmennek és ki-csordulnak szemekből a könnyek — mondotta — gondoljanak arra, hogy ezen a napon mi debreceni dalosok valami nagyon szépet álmódtunk, a melynek valóra válásáért imádkozunk. Kanabé Dezső a Mácsai Dalkör, dr. Ruzska István a Szent László Dalegylet, Nemes Sándor a Kosuth Dalkör, Sidó Géza pedig az Egyetértés Dalkör nevében mondott felköszöntőket, melyekre Csizhegyi Sándor, a kolozsváriak ügyvezető elnöke válaszolt. Kifejezést adott annak a kedves meglepetésnek, a mely a mai fogadtatással éri őket. Ezt a napot felírják dalegyletük történetébe és kéri a debrecenieket, hogy adják vissza látogatásukat Kolozsváron.

A felköszöntők sorát Ekli József zárta be, aki megígérte, hogy el fogja menni Kolozsvárra.

Tegnap délután utaztak el Kolozsvárra dalos vendégeink.

Hírek

Hindenburg megválasztásának híre a városi tanács előtt.

A város tanács éppen valami építész-rendészeti ügy studiózásába volt elmerülve tegnap délelőtt 11 óra kor, mikor belépett a tanácssterembe dr. Felméry polgármesteri titkár és a polgármesternek halk hangon a következőket mondotta:

— Múltóságos uram, fontos hírt tudok mondani a német választásról.

Dr. Magoss György kérdőleg veti fel a fejét: — „Na hát halljuk!”

Erre Felméry titkár felolvassa a M. Táv. Iroda jelentését, amelyből kitűnik, hogy Hindenburg lett a német nép elnöke.

A tanácsnokok egyszeribe megteleledtek az építész-rendészetről, valami könnyed meglepetés-megelégedés féleült az arcokra s mindenki úgy érezte, mintha a történelem átsuhanhat volna az aktacsomók felett.

Dr. Magoss polgármester törte meg a csendet: — „Bravó!”

Mire dr. Miszti főügyész ráduplázott:

— Nagyszerű! Ezt én, nem hittem volna!

Erre dr. Magoss polgármester szólott vissza: — „Én sem!”

Miszti: Ugy látszik, kezdenek az emberek csükkre térni!

Zöld tanácsnok is megszólalt hatalmas aktacsomója mellől:

— Szédületes hatása lesz!

... Még folyt egy pár percig a diskurzus, majd újra elmerült a tanács az építész-rendészeti akta studiózásába...

Dr. Kévész Imre előadása a templomegyesületben.

A hitvédelmi szakosztály a Templomegyesületben minden hónap első péntekjén rendes gyűlést tart. A legközelebbi gyűlés május 1-én délután 6 órakor lesz a kollégium dísztermében. Az előadást dr. Kévész Imre tartja. A temetés református szempontból címmel.

A hitvédelmi szakosztály gyűlései ingyenesek, ahol nem csak tagok jelenhetnek meg, sőt egynemű hívők és szívesen látja az elnökség mindazokat a férfiakat és nőket, akik komolyan érdeklődnek a református egyház hitéletének kérdései után. Különösen ajánlatos, hogy a református egyház új tagjai támogassák minél szorgalmasabban a hitvédelmi szakosztály gyűléseit.

A volt jogásznökököt ez évre kitiltották az Egyetemi Körből.

Jékei Balogh Györgyöt, akit az 1924—25. tanévre jogásznökké, majd Verböczy vezérré választottak, az Egyetemi Kör fejelemi tanácsa április 25-én megtartott ülésén kitiltotta az Egyetemi Körből 1925. december hó 31-ig bezárólag.

Az előzmények visszanyulnak Balogh György jogásznökségének idejére. Ő ugyanis feloszlatta, — az általa „liberális egyesület”-nek nevezett — jogászosztályt, annak tagjait a Verböczy bajtársi egységbe akarta tömöríteni. Ezért közgyűlést hirdetett, amelynek programjában benne volt: „A jogászosztály feloszlásának kiáltása és vagyonának hovatartozása.” Azonban az Egyetemi Kör, amelynek a jogászosztály egyik alakulata ezt megaka-

dálvoztta, bizalmatlanságot szavaztatva Balogh Györgynek, őt megfosztotta elnöki tisztétől és új jogásznökké bíró Györffy Györgyöt választotta meg, majd a jogászosztály a fejelemi eljárás megindítását kérte Balogh György ellen. Az Egyetemi Kör meg is indította eljárást a fejelemi eljárást és miután a vádak beigazolódtak

Jékei Balogh Györgyöt 1925. április hó 25-én megtartott ülésén kitiltotta az Egyetemi Körből 1925. december 31-ig bezárólag. Egyben elrendelte, hogy az ítélet az Egyetemi Kör ajtajára függesztessék ki.

A vád képviselője Des Combes László súlyosbírási tevékenységét.

Vivás az iskolákban.

Kardvívverseny a kath. reál-gimnázium és felsőkereskedelmi iskola csapatai között.

Vasárnap délután szép számu érdeklődő közönség jelenlétében folyt le a Kegyesrendi róm. kath. reál-gimnázium és a Felsőkereskedelmi iskola csapatai közötti kardvívverseny. — A két 3-3 tagból álló csapat szereplői mind a két iskolának olyan növendékeiből toborozódtak össze, akik ez alkalommal először forgatták a nyilvánosság előtt a vívópengét. — Második éve oktatta őket ez irányban Auer Kálmán, a Kegyesrendi r. kath. reál-gimnázium agilis tanára s így valamennyi versenyző az ő egyéni nevelése. A két év alatt elért eredmény tehát nemcsak a fiúk ügyességét és stílusos készségét tünteti fel, hanem nagyban dicséri Auer Kálmán pedagógiai rátermettségét is. — Mindnyájunk örömeire szolgál az a tény, hogy a vívást, a testedzésnek ezt a kevésbé elterjedt ágát is kezdik mindjobban megismerni és népszerűsíteni éppen az ifjúság körében. — A versenyző tagjai voltak: Dr. Vitéz Vértés Béla, Majerszky Béla,

Ferenczy Pál és Somorjai László. — Mindannyiuk közreműködésén megvalósult az ifjúság iránt való lelkes, szeretettel párosult nagyfokú szakértelem.

A B) csapatok kezdtek a versenyt, amelyből a kegyesrendi reál-gimnázium csapata került ki fölünyes győzelemmel a következő versenyzőkkel: Seiwertth 5. o. t., Schlegel és Nemes 4. o. t. Mindegyik kezdő letéve a szép tehetség oroszláncokait mutogatta, — aránylag legszebben dolgozott Nemes. Az ellenségből Geibmann 2. keresk. isk. t. mutatott legjobb formát.

Ezután az A) csapatok mérkőzése következett, melynek lefolyása alatt a zsűritagok minden tust magyarázattal láttak el. Igen erős küzdelem és elsőrangú produkció után a Felsőkereskedelmi iskola csapata — Löwi, Kelemen 4. és Erdős 3. éves — került ki győztesen Némethy, Szathmáry és Mihálka 7. o. reál-gimnáziumi tanulók s zemből.

Debreceni asszonyok a kormányzó előtt

Pap-Váry Elemérné síremlékének leleplezése

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége tegnap délután tartotta hatodik évi rendes közgyűlését. Ezt megelőzően országos ünnepség keretében leleplezték le Papp-Váry Elemérné síremlékét.

A kormányzó a következő beszéd kíséretében adta meg az engedélyt az emlékmű leleplezésére: — Egybegyűltünk annak a sírjáról, aki szívünk melegével és lelke nagyságával mélyen átértékesített egy isteni sugallat erejével mindnyájunk szívét belevésztette a magyar hitet.

— Hirdesse az ő szent hitvallását ez az emlékmű, melyet a magyar asszonyok hálaja emelt.

Az emlékművet ezután elsőnek a kormányzó felesége, majd Tormay Cecil és utánuk sorban a különböző egyesületek képviselői koszorúztak meg.

Délután a Mansz. fővárosi és vidéki szervezetei hódoló menetben vonultak a kormányzó elé. — A menetben közel 100 debreceni asszony vett részt.

— Tormay Cecil üdvözlő szavai után Garbó Dezsőné, a debreceni Mansz. alelnökönje üdvözölte a kormányzót.

— A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének vidéki csoportjai — mondotta válaszában a kormányzó — pártotültek a magyar éjszakákban, melyeknél virraszt a női lélek soha nem lankadó hite és nemes lelkesedése. — Az önk nagy hivatása, hogy erőt öntsön a csüggedőkbe és megtanítsák a kételkedőket. Ismerem és figyelemmel kísérem azt a kitartó hazafias munkát, melyet az egész magyar társadalomban végeznek. Az Isten áldását kérem önzetlen működésükre.

A megjelentek éljenzéssel köszönték meg a kormányzó szavait.

A közgyűlés délután fél 5 órakor kezdődött, amelyen Tormay Cecil mondott hosszabb beszédet.

Kérlek mindenkit a „Debrecen”-t.

Izzadáellen használjon

Bánó-féle izzadás elleni kenőcsöt.

Hatásban biztos, használatban kellemes.

BÁNÓ ANDOR Arany Angyal Gyógyszertára
DEBRECEN, Piac-utca és Szent Anna-utca sarkán

„Franck”

Ezt a szócskát mindig hozzá kell fűznie akkor, amikor Ön a valódi

Franck követelményeket

kívánja... Miért?... Hogy mást ne kapjon!

Ügyeljen bevásárlásainál gyári védjegyünkre a „kavardaróóra”!

— Verzár professzor előadása Budapesten. Dr. Verzár Frigye, a debreceni orvostudományi egyetem tudós tanára Budapesten az élettani intézetben rendkívül érdekes előadást tartott „Egyéni és faj különbségek a vérben” címmel. Feltételeiről a fővárosi sajtó a legteljesebb elismerés hangján emlékezik meg.

— A városi tanács a Demke mellől nem ad honvédelmet. A Svettis-intézet azt kérte a városi tanácsból, hogy a most folyó építkezésekhez a Demke mellől 500 négyzetméter homok földet hordathasson. A városi tanács azonban már korábban kimondotta, hogy ezt a homokbányát, mely legközelebb lezár a várostól, kizárólag a város honvédelmi szolgálata használja fel. A megindítandó építkezések és az utburkolás rengeteg homokot emészt fel, amit a város maga szükségére is messzebből lenne kénytelen fuvarozni ha másoknál engedné hordatni. Ezért a tanács a Svettis-intézet kérését nem találta tejesíthetőnek.

— Az Arany János társaság Jókai emlékünnepélye. Az Arany János társaság tegnap este az Uránia mozgó helyiségében nagy közönség előtt Jókai emlékünnepélyt rendezett. Ezen Nándor verses prólogot mondott, K. Voith Honka opera és népdal áriákat adott elő. Nagy sikere volt Halassy Marjának, ki Zivuska Andor kiváló költő „Jókai emléke” című szép költeményét adta elő igen hatásosan. Sz. Le. György Jókai regényeikjairól tartott beszédet. Nagyon tetszett a főiskolai hallgatók által előadott „Csütörtök krónika”, melyet Jókai „És mégis mozog a föld” regényéből dramafizált Besenyei tanár és Reikó József színművész rendezett. Az ünnepélyt vacsora követte.

— A város 5 bikát vásárolt. Megirtuk, hogy a város gazdasági bizottsága délután tartott ülésén a tenyészbika megválasztását határozta el a évévi bizottság t. költő ki, melynek tagjai Zöld József tanácsnok, Udvar elyi Géza, Surgót Jenő Polgáry József és Jóna István lettek. A bizottság az országos vásáron eleget is tett megbízatásának, öt darab szép, füstösnyaku magyar fajta tenyészbikát vásárolt. A bikák ára 12—20 millió korona között mozog darabonként. A bika előző tulajdonosai Öli Mihály, Vásáry József, Mike János és Nyilas István voltak.

— Tűkorgyártás, ügyvezetés, kiskatonák tükrözése, Sípok vhs. Sziv-u. 14—15. Telefon 35.

— Elfogott vásári tolvajok, Lengyel István és Szabó József dekliviek vasárnap a nagyvásárban cirkáltak, amidőn lopásos érték Tóth Józsefne, Nagy Sándorné és Tóth Bálintné nagylevelű asszonyokat. — Mindhárom asszonyt előállították a rendőrségen Kiderült, hogy megrogzított vásári tolvajok. Eljárás indult ellenük.

— Befésztett az ablakba. Halász Gábor 34 éves Domb-utca 7 szám alatti lakos tegnap délelőtt lakásán ablakot takart ki. Munkájában megcsuszott és nekiesett az ablaktáblának. Esésközben Halász ütérei az ablaküveg szilánkjai elvágják jobb alsó karján. A nagy vérvesztés következtében Halász ájultan esett össze. A mentők első segélyben részesítették, majd be szállították a sebészeti klinikára.

— Mikor a fejletlen is fogva marad. Még 1925 február 12-én történt a kabai vásáron, hogy Szabó Gyula kabai földmivest véresre verték és kirabolták. Azóta a támadóra sehogy sem tudak rátalálni. Szabó a napokban Budapesten volt. Vizszafeló utatában a Nyugati pályaudvarnál egy férfit pillantott meg, akiben felismerel véte egykori támadóját. Szabó a rendőrnök s lefogatta az illetőt, aki Hódi-Horváth György kabai földmivestnek mondta magát. Kihallgatásakor a rablásról és a verekedésről hallani sem akart. Hódit és Szabót a fővárosi rendőrség le idéte Debrecenbe s átadták őket a kir. ügyészségnek. Dr. Takó Ferenc vizsgálóbíróségét előtti Hódi-Horváth eladta, hogy Szabó őt bosszúzó jelöltette fel, mert tudja Szabóról, hogy ő állítólag egy Miska András nevű szemléstől 9 millió koronát lopott el. — A vallomások után a vizsgálóbíróségét úgy Szabó Gyula, mint Hódi-Horváth György előzetes letartóztatását elrendelte — egyben vizsgálatot indított mindkét kabai földmives ellen.

— Moutmartrei farkasok, világatrakció.

— Mit hirdet ma az Ingóságkötvevitő? (Hatvan-u. 1. ref. püspöki bérpalota az udvarban.) Mielőtt bármilyen szükségletét beszerezne, jöjjön el az Ingóságkötvevitőbe (Hatvan-u.) Egy helyen vásárolhat mindent a legjutányosabb áron. Hei vagy havi részletfizetésre adunk férfiak és nők ruhák, férfiruhaszövedek, cipők, csizmák, vásznak, csipke és etamin függönyök, futószőnyegek, paplanok, butorok, dísz tárgyak, gyermekkoscsik, gyermekágyak, lószerszámok, órák, hangszerek, hintaszékek, nyolctized lóerős dinamót, spórokat, üstházat üstházat üsttel és mindenféle ingóságok a legjutányosabban kaphatók az Ingóságkötvevitőnél, Hatvan-u. 1. Az amerikai Underwood-írógépek Debrecenben kizárólag itt rendezhetők meg részletfizetésre is. Eladásra elfogadunk mindenféle ingóságot.

— A Hadirokkantak foglalkoztató ingóságkötvevitőjét bizza meg eladó lakásának, ruháinak, butorainak értékesítésével. Kaphatók: sifonok, ágyak, éjjeli szekrények, 8 fiókos antik goubié, mahagoni asztalka, képek, ruhák, wertheim szekrény, mechanikai cimbalom, kézi szerszámok szerelőknök, chédlió szekrény, pohárszék, ingaóra stb. Bővebbet Szent Anna-u. 12. alatt.

— Singer varrógépek részletfizetésre most újból bárki részére elérhető. Singer & Co varrógép Részvényláráság Debrecen, Piac-u, 79.

— Moutmartrei farkasok, világatrakció.

— Moutmartrei farkasok, világatrakció.

Tárgyalják a Reinitz-ügyet Szatmáron.

Kilencszeres rablójákossgal vádolják.

Szatmár, április 17. Ma kezdte meg a szatmári törvényszék a tömeggyilkossággal vádolt Reinitz Jakab bünperét. A tárgyalásra 400 belépőjegyet adtak ki. A hosszú, csaknem két évig tartó vizsgálati fogság, a három országra kiterjesztett nyomozás izgalmai nem törték meg Reinitzét; még mindig tagad. Az elnök közli vele, hogy kilencszeres rablójákossgal van vádolva. Reinitz az általános kérdésekre, hogy bünösnek érzi-e magát, fojtott indulattal így válaszol:

— Nem vagyok bünös. Bizonyítsák be, hogy gyilkos vagyok. Ezután hozzáfogtak a roppant terjedelmű vádirat felolvasásához. A tárgyalás 8-9 napig fog tartani.

Egy asszony fufangos csalása nyomora miatt

Más birtokára vett fel kölcsönt — Egy évi börtöni kapott érte — Hogy lesz 9 millióból félév alatt 16 millió?

Mult év októberében beállított Szabó Jánosné debreceni lakos Pataki ingatlan forgalmi vállalatának irodájába és arra kérte, hogy közvetítsen földjére 15 millió korona kölcsönt. Pataki arra kérte, hogy hozzon valami okiratot, mellyel igazolni tudja, hogy tényleg birtoka van. Szabóné, — aki Tóth Bálintné néven mutatkozott be az irodában — elment és hozott telekkönyvi kivonatot Tóth Bálintné földjéről. Ezután Pataki közvetített is kölcsönt. Pál Károly hajlandó volt adni 9 milliót, de az összeget bekebelezte és ezenkívül váltót is kért biztosítékul. No, meg, ami legfontosabb volt az egész üzletben, hetj 3 százalékos kosztkamatot követelt, amit az asszony meg is ígért.

akarta adni a förtjét, legnagyobb megütközéssel vette tudomásul — hogy valaki kölcsönt vett fel a birtokára. Így került az ügy a debreceni büntető törvényszék dr Koháry tanácsa elé, mely tegnap tárgyalta az ügyet.

Pál kikötötte, hogy a pénzt hat hónap múlva kell visszafizetni és pedig kamatos-kamatával együtt, úgy hogy a 9 millió korona helyett ilyenformán 16.200.000 koronát kellett volna visszafizetni rövid félév múlva.

A kir. ügyészség csalás és okirathamisítás büntetével vádolta Szabónét, aki azzal védekezett, hogy a rettenetes nyomor kényszerítette a csalásra; ő meg is akarta fizetni nemcsak a tőkét, hanem a súlyos kamatokat is mert úgy számított, — hogy hízalni fog disznókat a pénz- ből és így mindent kifizethet a nélkül, hogy megtudná. Tóth Bálintnéval együtt járt iskolába, innen ismerte s nem is laktak messzire egymástól, hát tudta, hogy neki van földje

Az üzlet jogi részét ügyvéd előtt bonyolították le, ahol azonban Szabóné semmiféle iratot nem írt alá, mert mint mondta, nem tud írni.

Többek közt kihallgatták tanuként Patakyt is, aki a kölcsönt közvetítette. Elmondta, hogy az irodájában Szabóné úgy jelentkezett, mint Tóth Bálintné s hogy ő jóhiszeműen járt el a kölcsön közvetítésével.

Mikor aztán Tóth Bálintné el

A törvényszék bünösnek mondta ki Szabó Jánosnét s egy évi börtönré mint fő és öt évi hivatalvesztésre mint mellékbüntetésre ítélték.

Az elítélt felebbezett.

Születések.

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Tóth István államv. irodalmitiszt, leány Gizella Matild, — Holló Juliánna háziartás, leány Mária, — Major Miklós juhász, leány Anna, — Bak József városi hajdu, fiu László Lajos, — Ormós Béla kefégyári rak-tárnok, leány Magdolna, — Rátvai Eszter háziartás, fiu József, — Kálmán Mihály asztalossegéd, leány Katalin, — Jónás Zsófia háziartás, leány Katalin, — Anduska József közművessegéd, fiu Péter, — Nagy Géza huszárszázados, leány Katalin Mária Rózsa, — Schmideg Lajos, fiu György Ernő, — Tóth Sámuel, leány Katalin, — Dézsi István géplakatos, fiu Zoltán, — Török Imre földmives, leány Piroka, — Major Sándor kocsi, fiu Sándor, — Kondor Ilona cseléd, leány Róza, — Gulyás Andor népművész, leány Klára, Török János cipész, leány

Borbála, erdélyi Aya Károly tiszt-helyettes, leány Ibolya Katalin.

Halálozások

A debreceni állami anyakönyv hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halátesetek jelentettek be özv. Keresztesi Györgyné Nagy Teréz gk. 69 éves, Keresztesi-utca 78, Virág Katalin ref. 5 hónapos, Szig-gát, Balogh Mária ref. 3 hónapos, Bethlen-utca 41., Nagy Guszláv rk. 40 éves, Teleki-utca 11., özv. Kaszanyitzky Endréné Váradí Szabó Terézia ref. 76 éves, Süss utca 3., Magyar Ferenc ref. 13 hón pos, Nagyhegyes, Akosi Pál ref. 3 éves, Pe-ri-utca 4., Léka Piroka rk. 4 hónapos, Pac 13, Szakál János gk. 39 éves, Perettyószépiak, Varga József ref. 11 éves, Szepes 361., Rát-kai József ref. 2 napos Bánk 15.

A „Debreceeni” telefon száma: 700.

— Gyorsirótanfolyam. Miután a Debreceni Gyorsirók Társasága által most tartott tanfolyamáról sokan helyszükre miatt kiharadtak, újabb tanfolyam kezdődik május hónap elején. A kurzusra vonatkozólag minden felvilágosítást megad Székely Andor titkár. (Domb-u, 17.) délután 3 órától.

Sport

A vasárnapi mérkőzések

általában a várakozásnak megfelelően végződtek. Talán csak a DEAC győzelme nagyobb, mint azt gondolni lehetett volna.

DVSC—BUSE 4: 0 (0: 0).

Az első félidőben a berettyóújfalusiak jól tartották magukat s sokszor még veszélyesek is voltak Farkas kapujára. A második félidőben azonban, nem bírva szível az erős küzdelmet, összeroppantak. A gólokon Vametics (2), Polanetzky II. és Németh osztozkodtak.

DEAC—DTE 4: 0 (3: 0).

Az egyetemi csapat lelkes játékaival értékes győzelmet aratott a most kis játékerővel képviselő kek-sárga csapat felett. Különösen a hávédék voltak nagyon rosszak s Tapler is súlyos hibákat csinált. A DEAC-nak sokkal több gólhelyzete volt, mint amennyit értékesített, míg a DTE egyszer sem volt komolyan veszélyes a DEAC kapujára. — A DEAC-ból a védelem, Óhrös, Csáky és Pataky tántak ki, míg László veszélyes kitöréseivel imponált. A DTE-ből Fejér dolgozott sokat. A gólokat László (3) és Pataky rugták.

DKASE—DMTK 2: 1 (1: 0).

Ezös iramu mérkőzés, mely már sokszor durva is volt, aminek két kiállítás lett a következménye. A DKASE gólljait Pahr, DMTK-ét Kerekes rugta. A DKASE-ből Pahr, Gaál, Frid II., a DMTK-ből Hubner, Morin és Vincze III. vált ki.

NyTVE—NyKISZ 1: 0. (1: 0).

A helyi hegemonia kérdését tisztázó nagy derby ismét a NyTVE győzelmével végződött. A játék nem utaltta azt a nivót amit a két csapat játékerője után vártak. A góit Budaváry hibájából Naményi rugta. A NyTVE-ből Vég, Sipos, Guttmann, a NyKISZ-ből Budaváry, Palliz és Vilhelm tántek ki.

Fővárosi eredmények.

MTK—BTC 3: 0.
FTC—III. ker. 1: 1.
BEAC—VAV 1: 0.
NSC—Zuglós 3: 0.
KAC—VAGAS 1: 1.
Ékszerés—MAC 2: 0.
BAK—TTC 1: 0.

II. osztály.

DMTK—Karcagi Move 5: 0.
KIKSE—TTE 1: 0.

Gyulay (DEAC)

a Kaposvári Turul Sp E által rendezett 10 km-es országúti futóversenyen ötödik helyezést ért. Első Király (ESC)34 p. 29.2. 2. Grosz (MTK) 3. Mitzik (Cs. MOVE.)

Csohország tankokat gyárt.

Prága, ár. 27. A pilseni Skoda-gyárban a Csehszke Szlovo szerint ezidőszert kizárólag cseh találmányú tankot gyártanak. Tárgyalások folynak francia gyárakkal, két lövegű négy géppuskás nehéz tankok megvételéről. Páncéltűk nem szerepelnek a tankok között.

Üzlet felosztás miatt
a ruháron levő női és férfi szövet zong, tehérmű, vászon, schiffen balisz, alsó- és paplanlepedő, vaszon, naplan, lybert, seohit, franc, kásvány, karton, vas, darabot, ünel, női-, férfi- és gyermek harisya, zsebkendő, kötél és zsidóruha
melyen leosztott örökös örösit

RÓTH IMRE divatárúháza
CSAPO-UTCA 37 SZÁM BURGONDIA SAROK

Elsőrendű szabással és munkával a legszolidabb árban készünk öllönyöket

Papp Testvérek
férfi szabók
Kossuth-utca 58.
Legujabb divatszövegekben nagy választék

A görög hadsereg számára vásároltak lovat a debreceni nagyvásárban.

A debreceni országos lóvásárban igen éénk volt a felhajtás. Körülbelül 500-600 darabra volt tehető a felhajtott lovak száma. Az állatok ára azonban igen változó volt. A jó lovak párja átlag 5-8 millió között mozogott. A vevők azonban a silányabb lovak iránt érdeklődtek. A jó lovakat inkább a vásárra érkezett görög városlátók a görög hadsereg számára.

Az egyszerűbb emberek silány

Lanyha irányzat az érték és gabonatözsde

Az értéktözsde vonzó volt a hangulat. De az utótözsde az irányzat határozottan lanyha, különösen a nehéz ipari értékeket kínálják folytonos árufolyam mellett. Az eladók száma egyre szaporodik, vevők alig jelentenek és ez az árufolyamok kötés nélküli lemorosoltását idézi elő. Magyar Hitel 370, Pesti Hazai 2350, Pesti Viktória 358-360, Kőszén 3160-3170, Ganz Danubius 2240, Nasic 1800, Magyar Cukor 2050.

Tizezer koronával olcsóbbodott a buza.

A mai terménytözsde lanyhuló irányzat érvényesült melynek indító oka az amerikai gabonapiacok irányzatának lanyhulása. Chicagóban a buza ára 4 centtel esett és ennek megfelelően nálunk is 10 ezer koronával olcsóbbodott a buza ára. A rozs 5 ezer koronával esett vissza. A forgalom egészen szűk keretek között mozgott.

Terménytözsde.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 510 fél-515, egyéb 510 fél-512, 77 kilós tiszavidéki 517-520 fél, egyéb 515 fél-517, 78 kilós tiszavidéki 522-525 fél, egyéb 520 fél-522, rozs 457 fél-460, tak. árpa 340-350, sörárpa 460-

A fővárosi napilapokban olvassuk, hogy a Franck Henrik Fiai cég imponáns kiállítása az aruminta vásár élelmiszere zaflyán rendezvénnyel nagy feltűnést keltett. Ez a vilgszerte elnyomóan ismert cég pompás és utánozhatatlan gyártmányait hozta el a Nemzetközi Arumintavásárra és a látogatók tízezrei valóságos megrömmöltek az izlésesen csomagolt gyártmányokat, az Erriho potkvet, az Ed ske desített kávé, a Rosil fűgekávé és a Kathreiner Kneip malakávé. Különösen nagy étszést keltett az új csomagolású dobozos és teke cset árú. A Franck-gyártmányok csomagolásán mindenütt ott látjuk a világhírű védjegyet, a kávédaráló-t, amely évtizedek óta egyedül gantálja a keresett gyártmányok valódiságát. A Franck-cég egyedül volt, amely Magyarországon meghonosította a cikóriakultúrát és így nemcsak egy jelentékeny ipari, hanem fontos mezőgazdasági tényező is.

Szabó János
 uri divat
 és egyenruha
 szabóságába
 megérkeztek a bel- és külföldi szövetek és mosóvászna. — Hízelépes egyenruha kedvező árral készült divatöltönyökkel.
 Üzletref. Püspöki palotába

lovaikat 350,000 koronától felfelé árulgatták.

A szarvasmarha vásárban nagy volt a felhajtás szintegy nagy volt a kereslet is. Az irányzat megelégnült. Vágómarha ára 8-12,000 K-ig kelt különként élő sulyban. Jármos ökr párja 9-15,000,000 koronán, fejőstehén 3-7 millió koronán cserélt gazdát. Az árak kis emelkedést mutatnak.

480, köles 250-260, zab 415-425 tengeri 245-247, korpa, 237-240, Budapesten.

Zürichi zárlat.

Páris 2672, London 2490, Newyork 516 és fél, Brüsszel 2610, Milánó 2113 fél, Hollandia 20665, Berlin 123, Bécs 7280, Szófia 377 és fél, Prága 1532 fél, Varsó 100 és fél, Budapest 7200, Bukarest 230, Belgrád 830.

Az aranykorona árfolyama

Egy aranykorona (a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva) 14,486 papirkorona,

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

Darab	Vétel	Eladás
Dollár	71130 K	71760 K
Angol font	344000 K	347000 K
Hollandi forint	28231 K	28557 K
Francia frank	3716 K	3740 K
Svájci frank	13760 K	13914 K
Léva	513 K	521 K
Cseh korona	2163 K	2123 K
Lira	2917 K	2955 K
Lei	321 K	323 K
Dinár	1125 K	1147 K
100 n. márka	16711 K	16935 K
Lengyel márka	13546	13700
Osztrák korona	10045	10105

Felétős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
 Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó-vállalat
 Nyomatott a Tiszántúli Hirlap r.-s. nyomdájában.

A debreceni kir. törvényszékiől
 Ke.2512-2
 1925

Hirdetmény csődönkívüli kényszeregyezségi ügyben.

A debreceni kir. törvényszék köz-hírré teszi, hogy Szóbel Armin debreceni (Széchenyi utca 19. sz.) lakos asztalosmester kéremére a csődon kívüli kényszeregyezségi eljárást megindította. Vagyonfelügyelőül dr Tyroler Oszkár ügyvéd, debreceni lakost rendelte ki. A hitelezőket felhívja, hogy követeléseiket 1925 évi május hó 25. napjáig beadrólja a 4070-1918. M. E. sz. rendelet 28. paragrafusában meghatározott módon (írásban, a követelés összegének és jogcímenek megjelölésével, esetleges váltófedezet, zálogjog vagy egyéb biztosíték felemlítésével) s a 43. paragrafusban meghatározott jogkövetkezményeknek (szavazati jog elvesztésének) terhe alatt jelentsek be és a tárgyaláshoz váltóikat — vagy követeléseikről szóló egyéb eredeti okirataikat hozzák magukkal. Az ügyvédi képviselőt nem kötelező.

Az egyezségi tárgyalás határnapjánál 1925. évi május hó 29. (huszonkilenc) napjának d. e. 9 óráját, dr Buday Sándor kir. törvényszéki bíró hivatalos helyiségében (II. em. 108. sz.) tüzte ki. Az eljárás megindításának joghatálya a mai nappal áll be. Debrecen, 1925. évi április 23.

Dr Buday sk. t. bíró.
 A kiadmány hitelül:
 Görgöy, igazgató.

Folytem! Ne dobja ki pénzét!
 Személyesen győződjön meg — hogy milyen anyagból, milyen munkat adok
Való ti Kruppon-talpi!
 1 pár férfi cipő ltp és sarok K 30000
 1 pár női cipő f ltp és sarok K 25000
 1 pár férfi cipő fejletés, fél-talp és sarok . . . . . K 100000
 1 pár női cipő fejletés f ltp és sarok . . . . . K 90000
 1 pár új munkás bakancs . . . . . K 130000
 Telefonhívásra értesülök és hozza küll ön
FABIÁN, Rákóczi-utca 71
 Eötvös-utca sarok. Telefon 3-15

Medicorokantak foglalkoztató ingóságoközvetítő irodája Szent Anna-u. 2.

Asztalosmunkák
 szakmester Szabó János építész és készítése bútortasztalos mesterről, Szent-Anna-u. 2.

Legnagyobb kincs az egészséged!
 Csusz, reuma, köszvényes bántalmak, mindentéle hűlésből származó betegségek és női bajok ellen a
Konyári Sóstó-fürdő
 természetes sziklászó vize biztosan gyógyít. — A fürdő május 2-án nyitja ki, olcsó konyha.
 Ámnyas erdő, portmentes, tisztá levegő. — Telen vasúti állomás és posta
 2 ágyas szoba 20,000 korona
 Egy fürdő 10,000 korona

Debreczenszky István
 kárpitos — Halköz 3. szám
 Kész hencserék, dírányok, matracok, garnitúrák raktáron
 Javításokat elvállalok.

Festéket
 Padlólakot, brunolint, terpentint, firniszt, zománclakot és minden színű porfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat
STERN
 festéküzletben Piac ucca 10.
 Bikkával szemben.

Elsőrendű kárpitos
 SZABÓ JOZSEF Varga-utca 1. sz., Szent Anna-utca sarok
 KÉSZ HENCSEREK RAKTÁRON

Mosott rongyok
 vesz a „Tiszántúli Hirlap” nyomdája, Varga-utca 5. sz.

Minden doboz sarkában pörkölt szemeskávé van!
 (Minden kilogrammban kb. 8000 korona értékű)

Válogatott cikoriából készült

Minden takarékos asszony ezt vegye kávéjába ezt tegye!

Apró hirdetések

Öt lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreceni, Debreczeni Független Újság, Egyetértés, Hajtuföld vagy Tiszántúli Hírlapkiadóváltalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztárána. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

AJÁNLAT

Tuzifa vagontételben és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tuzifabehozatalnál. Fűrdő u. 2. Telefon 19-93.

Harisnyastoppolást vállalok. Viola utca 22. 203

Nagy kamatot fizet pénze után a Nagy ajos irodát, Veres-utca 9. H151

Nagy Imre kocsigyártó kisállomással Pest-utca 7. alatt vállal mindenféle kocsik, autók teljesen újonnan készítését és javítását, — kocsik akaratrészek, kész új kocsik raktáron. H156

Kisasszony ismét lehet részletre vásárolni. Piac u. 7. F180

300 mm. morskolt tengerit 3 hónapra kölcsön adok biztos fedezetre, előnyös feltételek mellett. Cím a kiadóban. 277

Scobafestést, mázolászt legújabb modern mintákkal legolcsóbban készít Kelemen. Kölesy 6. F112

LAKÁS, ÜZLET

Két szoba, fürdőszoba, konyha lelépéssel átadó, Simonyi-ut 28. 233

Egy üzlet, kifőzésre is alkalmas, 4 millióért átadó. Cím a kiadóban. 231

Nagy asztalos műhely kiadó. Darabos-u. 17. H158

Kétszobás butorozatlan lakásért el látást adok. Cím a kiadóban. H155

Butorozott szobát keresek teljes ellátással özeveg asszonytól vagy gyermektelen házaspárnál. Ajánlatot „Csendes-Otthon” jelígre a Hajdúföldhöz kérek. H165

Kiadó a Mester-utca 13. sz. alatt egy üzlethelyiség, hozzátartozó mellékkel, mely lakás céljaira is alkalmas. Értekezhetni dr. Hódy és dr. Böszörményi ügyvédek irodájában. Piac-u. 77a. H164

Nyaraló a Boesky-kertben teljesen beürítve kiadó. Paál Gusztáv-utca. Király-u. 5. H162

Szoba, félkonyha, központon kiadó. Cím a kiadóban. — Szöröszék kiadó. F184

Szűcs András

elsőrendű úriszabónál megérkeztek

a legszebb tavaszi szövetújdonosságok angol- és más külföldi szövetben nagy választék.

Keresk. és Iparkamara épület
Verbőczy-utca 2. szám.

Volt klinikai főmadám ajánlkozik mindenféle privat beteghez. Cím a kiadóban. 278

Budapesti lakásomat elcserelem debreceni három szobással. Bővebbet Debrecen, Lorántffy-utca 2. F209

Egy szoba, lépcsőház bejárattal, esetleg irodának is használható, azonnal kiadó. Piac-utca 16., II. emelet, ajtó 1. F211

Csinosan butorozott udvari szoba két személyre kiadó. Varga-utca 10. 280

Főtéri üzlethelyiség átadó berendezéssel vagy anélkül. Értekezni Hunyadi-utca 15. 284

Nyaralásra kiadó két kisebb szoba, Poroszlay-uton. Értekezni Magyar Fogniuterm, Gambinusz fölött. 283

Helyben vagy vidékre gazdaszónyi állást elfogadok. Verbőczy-utca 3. 282

Utcai, parkettes szoba kiadó ágy-nemű nélkül distingvált egyéneknek. Szent Anna 31. 279

Kettő fő utcára nyitló butorozott szoba konyahasználattal kiadó. Cím a kiadóban. H277

KERESLET

Nagy hasznát hajtó elsőrangú üzlethez finanszírozó társat keresek 15-20 millióval. Havi 2 millió K haszonrészesedéssel. Ugy a tőke, mint a részesedés biztosítva van. Esetleg ezt az összeget 3 havi kölcsönre keresem. Közveitőket díjazok. Ajánlatokat „Biztos tőke elhelyezés” jelígre az Egyetértéshez. E499

Jó állapotban levő faesztorgapót megveszek. Katona, Csapó-kert. Jánosi-u. 75. F182

4 fogásos ebéd menü:
leves, főzelék, sült, tészta vagy sajt... 14.000 K

2 fogásos menü vacsora:
Sajt, tészta vagy sajt... 12.000 K
Választékos zóna reggeli 3500 K. Egy pohár sör 4000 K. Ugy napi, mint heti vagy havi abonánsokat elfogadok.

GAZDAG JÓSZEF vendéglős
HUNYADI-UTCA 1. SZÁM

Irógépet, használt, jókarban levőt keres Gazdasági Egyesület, Piac-utca 61. H279

Két kvártélyos felvétetik Vendég-utca 6., ajtó 4. 285

ÁLLÁST KERES

Anyáthelyettesítő, házvezetőnői, vagy más bizalmi állást keres özeveg uriaszony, kinek egy privát-házban, mint penzióban praxisa van. Kitűnő referenciákkal és bizonyítványokkal rendelkezik. Cím: Perlmutter Mihályné, Budapest, Nagy-János-u. 48. II. em. E481

Alkalmazást keres fiatal fűszerkezdő segéd, kezdő fizetéssel, jó bizonyítvánnyal. Lindenfeld Jenő úrnál tanult. Cím az Egyetértésnél. E481

László András kőműves mester — Csillag-u. 24. sz. a. mindennemű építkezéseket elvállal helyben és vidéken a legolcsóbb árak mellett. F512

ÁLLÁST KAP

Géplakostanuló felvétetik. Ehrenreich Sámuel, Arany János-utca 37. szám. F123

Egy tanuló felvétetik Bihari Ernő fűszer- esemegeüzletben. Bethlen-u. 36. sz. F181

Tanuló bentkosztal felvétetik. — Nagy Béla Kovács, Szentanna-u. 46. 254

Textilszakmában jártas ügyes ügynököt keresünk, ki részletügyletek kötésére is vállalkozik. Jelentkezés délután 4-6 között. Cím a kiadóban.

Jobb leány gyermek mellé nappalra felvétetik. Gábor, Hatvan-u. 37. II. emelet. F189

Mérleg képes könyvelő, német magyar levelezésben jártas, heti 2-3 órai munkára kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

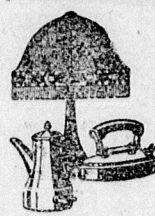
ELADÁS

Wirth-féle zongorák és pianino eladó. Szendrő Balthányi-utca 22. sz. 217

Modern háló és kétrészes ebédlő, antik asztal eladó. Simonffy utca 40. keresztút. Megtekinthető délután 3-5-ig. E485

Eladó Honvéd utca 7. számú ház, beköltözhető lakással. 244

Egy pár teljesen új, fekete férfi félcipő, szürke antilop betétes, eladó: Eötvös utca 96. H167

Accumulátortól (60 H) szakértő. — Bosch gyertya, delezgyújtó, autósizzó, — összes villamos cikkek gyári áron

Földvári

Debr. 1. Erőszaktechnikai gyár Székelyi utca 55
Telefon 168.

Eladó Erzsébet ut 46. számú ház, beköltözhető lakással, azonnal eladó. Értekezhetni ugyanott. E513

Fédes strázsakerék, 1 lovas, eladó: Tolnaynál, Eötvös utca 18. E512

Plymouth: 1 kakas, 2 tyúk és angol galambok eladók: Homokkert, Szabó Kálmán utca 45. E493

LEGSZEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB

FÉRFIRUHA SZÖVETEK

FELDOLGATÁS (Piac-utca 67. szám) SZERKEZHEK BE.

Ruhafestésben

vegytisztításban és mosásban

utólérhetetlen

Értékesebb ruhákat felölcséggel vállal

BIRÓ

Arany-Bika közti Székely

TISZÁNTÚLI HIRLAP

könyvnyomdavállalat

R.-T.

Varga-utca

5.

TELEFONSZÁMOK: 788. és 789.

Készít

a legolcsóbb árak

mellett mindenféle nyomtatványt gyorsan és legizlésebb kivitelben

Aranyot ezüstöt, briliánsat, hamis fogat leguagacabb arany veszek

STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I. em.

Eladó Bethlen utca 50. sz. ház, va gyonmegosztás miatt. Beköltözhető két szoba mellékkel. H 160

Eladó 16 darab méhkapár, szelengarnitúra, tükör és egyéb butorok. Könyök utca 8. E487

Boldogfalva utca 17. számú ház és Bánkon 50 hold tanyával eladó. Értekezhetni: Mester utca 29. E488

Fiatalembereknek való, alig használt ruhák, különböző színekben, eladók. Szepességi 32. E492

Eladó ház: Pacsirta utca 17, gyümölcsös udvar, azonnal beköltözhető

Agy, fényezett, 3 darab matrác, 1 kenyhaasztal olcsón eladó. Faragó-utca 10. H278

Tej, napi 25-30 liter egy tételben eladó. Adler, Hatvan-utca 13. F208

Vitrin üvegekre, szép tükrös olcsón eladó. Maróthy-utca 3. 286

VEGYES

500 holdas tanya birtok Haidusán, son alatt haszonbérbeadó. Bővebbet Deák Ferenc-utca 6., ügyvédi irodában. F207

Hűlőszoba berendezés, hencser, — többféle butorok, eladók. E514

Eladó Hatvan utcai kert, Gypűsor 23. szőlő, beköltözhető lakással. Értekezhetni: Vigkedvü M. utca 19. E489